ਨਰੇਸ਼ਭਾਈ ਭਾਗੂਭਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6270)

13 ਅਗਸਤ, 2019

[ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ ਅਤੇ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੀ.

ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989: ਐਸ.ਐਸ. 20D ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ - ਐਸ. 20D(2) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ-ਵੈਸਟਰਨ ਡੈਡੀਕੇਟਿਡ ਫਰੇਟ ਕੋਰੀਡੋਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ 131 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐੱਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼। 20D(2)-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 20A ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 20E ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਰੱਖੀ ਗਈ:
ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ/ਇੱਛੁਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ u/x.20D ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ, ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਰਸਮੀਤਾ, ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਖ ਧੋਣ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਮਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਤਰਕਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ- ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਫਤਰ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਫਾਈਲ ਨੋਟਿੰਗ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ- ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਫਾਈਲ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ, ਉਕਤ ਫਾਈਲ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਦੇਸ਼ u/s. 20D(2) ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ। 20D(2), ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਵਾਇਰ ਹੋਣ 'ਤੇ 125 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ

ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। :

1.1 ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਖੋਹਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 20D ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੀ ਸਮਾਨ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹੋਰ ਸੀਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ 'ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਜਬਰੀ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਸਮੀ। ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਾ ਗਠਨ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪਰਾ 10.1, 111 [109-C-D; G-H; 110-A-F]

1.2 ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ/ਇੱਛੁਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ

ਖਾਲੀ ਰਸਮੀਤਾ, ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਖ ਧੋਣ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਕੋਤਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੈਰਾ 11.1, 11.2] [112-ਡੀ-ਐਚ

1.3 ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਰਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਫਤਰ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਫਾਈਲ ਨੋਟਿੰਗ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 30.07.2011 ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫਾਈਲ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਉਕਤ ਫਾਈਲ ਨੋਟਿੰਗ ਉਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। [ਪਰਾ 11.3] [119-ਏ-ਹ]

1.4 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ "ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ" ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 17.07.2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਤੀ 15.07.2011 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ/ਆਰਡਰ/ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਿਤੀ 15.07.2011 ਦਾ ਪੱਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D(2) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ

ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੈਰਾ 11.4] [120-ਜੀ-ਐਚ: 121-ਏ-ਸੀ]

1.5 ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 20D(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਰਸਮੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989, ਇੱਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11.5 [121-ਡੀ-ਜੀ; 122-ਏ]

1.6 ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੋ ਇਕ ਮੌਕਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ 'ਤੇ, ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20E ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 20D(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਵੈਧ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 11.6, 11.7 [122-ਏ-ਆਈ.ਡੀ

1.7 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 131 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਬਚੀ 125 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸਟ੍ਰੈਚ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੁਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ ਹਨ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਰੇਟ ਦੇ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਗੜਬੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 20A ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੂਰਤ, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਸਮਰਪਿਤ ਮਾਲ ਕਾਰੀਡੋਰ। ਇਹਨਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਕ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20G ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20G(2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 12] [122-E-H]

1.8 ਬਾਕੀ ਬਚੀ 125 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਮੁੱਚੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੈਰਾ 13] [124-ਬੀ-ਸੀ] ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਰਾਜ (2014) 6 SCC 564: [2014] 8 SCR 751; ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਡੇਰੀਅਸ ਸ਼ਾਪੁਰ ਚੇਨਈ (2005) 7 SCC 627: [2005] 3 Suppl. SCR 388; ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. (1998) 6 SCC 1: [1998] 3 SCR 643; ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2015) 10 SCC 241 [2015] 11 SCR 179; ਰਘੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹਿਰਾਵਤ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2012) 1 SCC 792 : [2011] 14 SCR 1113; Usha Stud & Agriculture Farms (P) Ltd. ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2013) 4 SCC 210: [2013] 5 SCR 645; ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਐਸੋਸੀਏਟਸ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮਸੂਦ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ (2010) 9 ਐਸਸੀਸੀ 496: [2010] 10 ਐਸਸੀਆਰ 1070 ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 395 [1962] ਸਪਲਾਈ. SCR 713; ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2009) 15 SCC 705: [2009] 13 SCR 710; ਸੇਠੀ ਆਟੋ ਸਰਵਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ DDA (2009) 1

SCC 180: [2008] 14 SCR 598; ਰਾਓ ਸ਼ਿਵ ਬਹਾਦੁਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਵਿੰਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ AIR 1954 SC 322: 1954] SCR 1038: U.P. v. ਸਿੰਘਾਰਾ ਸਿੰਘ ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 358 [1964] ਐਸਸੀਆਰ 485; J&K ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਕੁੰਵਰ ਸੰਜੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੌਲ (2011) 10 SCC 714: [2011] 14 SCR 976: ਕੁੰਵਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ U.P. (2007) 5 SCC 85: [2007] 4 SCR 409; ਜਿਲੂਭਾਈ ਨਾਨਭਾਈ ਖਚਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1995) Supp (1) SCC 596: [1994] 1 Suppl. ਐਸਸੀਆਰ 807 ਖੂਬ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1074: [1967] ਐਸਸੀਆਰ 120; CCE v. Orient Fabrics (P) Ltd. (2004) 1 SCC 597 [2003] 6 Suppl. SCR 243 ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ੁੱਧ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੋਕ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (2007) 8 SCC 705: [2007] 6 SCR 799; ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. & Ors. (2015) 7 SCC 21: [2015] 7 SCR 512 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਨਜ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਮਰਾਟ (1875) LR 1 Ch D 426 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ.

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2014] 8 SCR 751 ਪੈਰਾ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2005] 3 ਸਪਲ. SCR 388 ਪੈਰਾ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1998] 3 ਐਸਸੀਆਰ 643 ਪੈਰਾ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2015] 11 SCR 179 ਪੈਰਾ 11.2 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2011] 14 SCR 1113 ਪੈਰਾ 11.2 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2013] 5 SCR 645 ਪੈਰਾ 11.2 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2010] 10 SCR 1070 ਪੈਰਾ 11.2 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1962] ਸਪਲਾਈ. SCR 713 ਨੇ ਪੈਰਾ 11.3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2009] 13 SCR 710 ਪੈਰਾ 11.3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2008] 14 SCR 598 ਪੈਰਾ 11.3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1954] ਐਸਸੀਆਰ 1038 ਪੈਰਾ 11.5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1964] SCR 485 ਪੈਰਾ 11.5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2011] 14 SCR 976 ਪੈਰਾ 11.5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2007] 4 SCR 409 ਪੈਰਾ 11.5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1994] 1 ਸਪਲ. SCR 807 ਪੈਰਾ 11.5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1967] ਐਸਸੀਆਰ 120 ਪੈਰਾ 11.5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2003] 6 ਸਪਲ. SCR 243 ਪੈਰਾ 11.5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2007] 6 SCR 799 ਪੈਰਾ 11.5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2015] 7 SCR 512 ਪੈਰਾ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

2019 ਦਾ 6273. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6270-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 19409/2015, 1201010/12016, 25.07.2018 ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ / 2016 ਸੀ. ਏ. ਸੁੰਦਰਮ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡ., ਸੀ. ਜੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਗਾਲਵ ਸੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੋਹਿਣੀ ਮੂਸਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੁਪਤਾ, ਜ਼ਫ਼ਰ ਇਨਾਇਤ, ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ, ਨਚੀਕੇਤਾ ਜੋਸ਼ੀ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ। ਸੰਜੇ ਜੈਨ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ ਦੁਰਗਾ ਦੱਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਖਾ ਪਾਂਡੇ, ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ, ਰਾਜ ਬਹਾਦੁਰ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮੁਦ ਲਤਾ ਦਾਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦੂ ਕੌਲ, ਰਵੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਏ.ਪੀ. ਮਾਏ, ਏ.ਰਾਜਰਾਜਨ, ਸੰਜੀਵ ਕ੍ਰਿ. ਚੌਧਰੀ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੇ. ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 25.07.2018 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 2015 ਦੀ 19409, 2016 ਦੀ 12711, 2016 ਦੀ 14000 ਅਤੇ 2014016010, ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ 4 ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਮੁੱਦਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਂਝੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

3. ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

3.1 08.02.2011 ਨੂੰ, ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 20ਏ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਉਕਤ ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 18 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। , ਪੱਛਮੀ ਸਮਰਪਿਤ ਫਰੇਟ ਕੋਰੀਡੋਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੁਜਰਾਤ। ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ 131 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 06.04.2011 ਅਤੇ 07.04.2011 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੂਰਤ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਸਮਰੱਥ

ਅਥਾਰਟੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅੱਗੇ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੂਰਤ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 15.07.2011 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿਣ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਰਥਾਤ ਪੱਛਮੀ ਸਮਰਪਿਤ ਮਾਲ ਕਾਰੀਡੋਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 20F ਅਤੇ 20G ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭੂਮੀ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਸਮੇਤ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

3.4 ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 19.07.2011 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ 30.07.2011 ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

3.5 ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ 30.07.2011 ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ 31.07.2011 ਨੂੰ ਹੋਰ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

3.6 ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 03.01.2012 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20E(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ। 06.02.2012 ਨੂੰ, ਰੇਲ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 20E(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 59 ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3.7 06.02.2013 ਅਤੇ 07.02.2013 ਨੂੰ, ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 20F ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

3.8 13.08.2013 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਸ਼੍ਰੀ ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਗੰਭੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸ਼ੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਆਰਟੀਆਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

3.9 ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 05.09.2013 ਨੂੰ ਉਕਤ ਆਰਟੀਆਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ 15.07.2011 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3.10 ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 19409, 2015, 12711, 2016, 14000, 2016 ਅਤੇ 2016 ਦੇ 14001 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਡੀ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 08.02.2011 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 20ਏ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ 06.02.2012 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 20ਈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ।

3.11 ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 12.07.2018 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ 30.07.2011 ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਾਸ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ।

3.12 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੈਨੇਜਰ, ਡੈਡੀਕੇਟਿਡ ਫਰੇਟ ਕੋਰੀਡੋਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਿਤੀ 17.07.2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

"ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 15/7/2011 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ/ਜਵਾਬ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ/ਆਰਡਰ/ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 2008 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, 15/7/2011 ਦੇ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਐਕਵਾਇਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 28/11/2011 ਅਤੇ 3/1/2012 ਨੂੰ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ VI ਕੋਲੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ 28/11/2011 ਅਤੇ 3/1/2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਹਨ।

3.13 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 25.07.2018 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਢਿੱਲਮੱਠ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲਈ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਡੀ ਐਕਵਾਇਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20E(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। 30.07.2011 ਨੂੰ ਹੋਈ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਤਰਾਜ਼ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਇਆ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 20E ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਸਨ।

ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 03.01.2012 ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ, ਚੀਫ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੈਨੇਜਰ, ਡੈਡੀਕੇਟਿਡ ਫਰੇਟ ਕੋਰੀਡੋਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਬਾਨੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 50,000/-।

3.14 ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

4. ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

5. ਮਿਸਟਰ ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ:

5.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

5.2 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਮਿਤੀ 05.09.2013 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਕਤ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 15.07.2011 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

5.3 ਮਿਤੀ 15.07.2011 ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D(2) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 30.07.2011 ਨੂੰ ਹੋਈ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ 31.07.2011 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। .

5.4 ਮਿਤੀ 15.07.2011 ਦਾ ਪੱਤਰ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

5.5 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਡੀ (2) ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5.6 28.11.2011 ਅਤੇ 03.01.2012 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫਾਈਲਾਂ 'ਤੇ ਬਣੇ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਸਮਰਥਨ ਜਾਂ ਫਾਈਲ ਨੋਟਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ। ਕਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਠੋਸ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਇੱਕ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

6. ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਜੈਨ, ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ:

6.1 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੇ ਚੈਪਟਰ IVA ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

6.2 ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦਾ ਚੈਪਟਰ IVA ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਕੋਡ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20N ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ.

6.3 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D(2) ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 20A ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਇਹ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਵੇ।

6.4 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ 06.04.2011 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸ.

ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ, 15.07.2011 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਹਰੇਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 30.07.2011 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਗਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ। 30.07.2011 ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਗਭਗ 06.04.2011 ਨੂੰ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮਿਤੀ 15.07.2011 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹਰੇਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6.5 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 30.07.2011 ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ।

7. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨ:

1) ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 200(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 20D(2) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੀ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ?

8. ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ:

ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, 2008 ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੇ ਚੈਪਟਰ IVA ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਧਿਆਇ IVA ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਡ ਹੈ। ਅਧਿਆਏ IVA ਨੂੰ 2008 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 11 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੇਲਵੇ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2008 ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ:

"2. ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਫਾਸਟ-ਟ੍ਰੈਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। "
ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੇ ਚੈਪਟਰ IVA ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20A ਤੋਂ 20P ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਧਿਆਇ IVA ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇੱਥੇ ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

20 ਏ. ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਆਦਿ।

(1) ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(3) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

(4) ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਦੋ ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

20 ਡੀ. ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ

(1) ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਧਾਰਾ 20A ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਸ ਉਪਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ।

ਵਿਆਖਿਆ: ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ" ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਉਪ-ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਹੈ।ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 (1961 ਦਾ 25) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (1)।

(3) ਉਪਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।

20 ਈ. ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ

(1) ਜਿੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20D ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 20ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(2) ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 20ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 20A ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਉਪਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

20F ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ-ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ

(1) ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ-ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਪਣਾਏਗੀ,

(i) ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 (1899 ਦਾ 2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁੱਲ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਆਸ-ਪਾਸ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਸਮਾਨ ਕਿਸਮਾਂ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦੀ ਔਸਤ, ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਉੱਚਾ

(2) ਜਿੱਥੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

(i) ਜ਼ਮੀਨ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ

(ii) ਉਪਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਮਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਾਂ

(iii) ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 (1899 ਦਾ 2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਔਸਤ ਉੱਚ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਖੇਤਰਫਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ। ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਆਸ-ਪਾਸ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਸਮਾਨ ਕਿਸਮਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਜਿੱਥੇ ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ.

(3) ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ:

(a) ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇੱਛਤ ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਛਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ।

4) ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਹਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

(5) ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਜੰਗਲਾਤ, ਬਾਗਬਾਨੀ, ਰੇਸ਼ਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। .

(6) ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

201. ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

(1) ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 20E ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਨਿਯਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 20F ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। .

(2) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ-

(ਏ) ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਂਦੇ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ,

(ਬੀ) ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ।

ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ।

20 ਜੇ. ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 20E ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇਮਾਰਤ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਜਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ।

20 ਐਨ. 1894 ਦਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ 1 ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

9. ਅਧਿਆਇ IVA ਦੀ ਸਕੀਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 20A ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20D ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

(ਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਧਾਰਾ 20ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਉਪਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਉਦੇਸ਼।

(b) ਧਾਰਾ 20D ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿ "ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਜਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(c) ਧਾਰਾ 20D ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 20(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 20E ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੇਗੀ।

(iv) ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 20A ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(v) ਸੈਕਸ਼ਨ 20E(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।

(vi) ਧਾਰਾ 20E ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 20A(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(vii) ਧਾਰਾ 20E ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

9.1 ਉਪਰੋਕਤ ਕਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 20D ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 5ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9.2 ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 20 ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਖਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ "ਸੁਣਵਾਈ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹੁਕਮ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਵੈਧ, ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

10. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 30.07.2011 ਨੂੰ ਹੋਈ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੰਚਾਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਪੰਨਾ 296-301, ਜਿਲਦ II) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ 18.07.2018 ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"7. ਇਹ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 30.07.2011 ਤੋਂ 18.08.2011 ਅਤੇ 21.10.2011 ਤੋਂ 03.01.2012 ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੁੱਲ 88 ਇਤਰਾਜ਼ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮਿਤੀ 30.07.2011 ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 06.04.2011 ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 28.11.2011 ਅਤੇ 03.01.2012 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ

ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 30.07.2011 ਦੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੀਮੋ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਨੋਟਿੰਗ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਫਰੇਟ ਕੋਰੀਡੋਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਸਲ ਫਾਈਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

8. ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 05.09.2013 ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 03.09.2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਜਵਾਬ. ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

10.1 ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ।

10.2 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀਆਂ ਦਫ਼ਤਰੀ ਫਾਈਲਾਂ ਤਲਬ ਕੀਤੀਆਂ। ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੈਨੇਜਰ, ਡੈਡੀਕੇਟਿਡ ਫਰੇਟ ਕੋਰੀਡੋਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਨੋਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਾਈ ਉਪਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਸਾਰੇ 59 ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਇਸ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। "

ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

11. ਸੈਕਸ਼ਨ 20D ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਠੋਸ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਖੋਹ ਲਏ ਜਾਣ।

ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੀ ਸਮਾਨ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹੋਰ ਸੀਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ, ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ 'ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ ਹਨ, ਜੋ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D(2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਨਾਲ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮੀ। ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਾ ਗਠਨ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਮਿਟੇਡ v. ਡੇਰੀਅਸ ਸ਼ਾਪੁਰ ਚੇਨਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 300-ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਆਪਣੀ ਉੱਘੇ ਡੋਮੇਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮੀ। ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਐਨ. ਪਦਮਮਾ ਬਨਾਮ ਐਸ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੈੱਡੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"21. ਜੇਕਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਹੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 300-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"21. ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ((1980) 2 SCC 471 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਵੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਈਅਰ, ਜੇ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ, ਅਸਲ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਸੁਣਵਾਈ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 19 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਆਦ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੁਣ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਅਰਨੇਜਾ (2004) 8 SCC 453 ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

11.1 ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ/ਇੱਛੁਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਰਸਮੀ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਖ ਧੋਣ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਕੋਤਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

11.2 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"9. ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ ਵਿੱਚ ਮਰਦਾਨਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੀ ਹਵਾ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੰਦੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਇੰਨਾ ਸਖ਼ਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧਿਤ, ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ

ਇਹ ਨਵੀਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀ ਵਾਈਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। (2014) 3 SCC (Civ) 607], ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗਿਆਨਵਾਨ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹਿਰਾਵਤ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"40. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮਨਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੁਕੜਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)।

ਊਸ਼ਾ ਸਟੱਡ ਐਂਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਫਾਰਮਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ(2), ਜੋ ਐਂਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਜ਼) ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕੇ, ਧਾਰਾ 6(1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ, ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ।"

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਦ ਅਤੇ ਕੇਵਲ, ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"16. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲ 1989 ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

19. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੀ। ਉਸ ਲਈ. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅੱਗੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਤਸੱਲੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।"

"28. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਬੁਰੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੁਣਵਾਈ। ." (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਐਸੋਸੀਏਟਸ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਸੂਦ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"12. ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਧੁੰਦਲਾ ਅਤੇ ਪਤਲਾ ਹੋ ਗਿਆ

ਅਤੇ ਏ.ਕੇ. ਕ੍ਰੈਪਾਕ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [(1969) 2 SCC 262: AIR 1970 SC 150] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ।

47. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

(a) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਰੁਝਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(ਬੀ) ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।"

"(c) ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(d) ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨਿਆਂਇਕ, ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਆਪਹੁਦਰੇ ਅਭਿਆਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਰੋਕ ਵਜੋਂ ਵੀ ਰਨ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(f) ਕਾਰਨ ਨਿਆਂਇਕ, ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

(g) ਕਾਰਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

(h) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਨਿਆਂਇਕ ਰੁਝਾਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੈ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ।

(i) ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

(j) ਤਰਕ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(k) ਜੇ ਕੋਈ ਜੱਜ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਵਾਧੇਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(1) ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਠੋਸ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਜਾਂ "ਰਬੜ-ਸਟੈਂਪ ਕਾਰਨ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(m) ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਡੇਵਿਡ ਸ਼ਾਪੀਰੋ ਇਨ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕੈਂਡਰ [(1987) 100 ਹਾਰਵਰਡ ਲਾਅ ਰਿਵਿਊ 731-371)।

(n) ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਲੋੜ ਹੁਣ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਟ੍ਰਾਸਬਰਗ ਨਿਆਂਸ਼ਾਲਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। Ruiz Torija v. ਸਪੇਨ (1994) 19 EHRR 553 at 562 para 29 ਅਤੇ Anya v. University of Oxford [2001 EWCA Civ 405 (CA)] ਦੇਖੋ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, "ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ"।

(o) ਸਾਰੇ ਆਮ ਕਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਤੱਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ "ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ" ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

11.3. ਫਾਈਲ ਨੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਘਾਟ

ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਰਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਫਾਈਲ ਨੋਟਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 30.07.2011 ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ

ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿੰਗ ਫਾਈਲ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਉਕਤ ਫਾਈਲ ਨੋਟਿੰਗ ਉਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਲਿਖਣਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਫਾਈਲ-ਨੋਟਿੰਗ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਰਡਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਆਰਜ਼ੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨੋਟਿੰਗ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੇਠੀ ਆਟੋ ਸਰਵਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡੀਡੀਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"14. ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਤਿੱਖਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਰਾਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਹਰੀ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

16. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣ ਆਰ. ਭੱਟਾਡ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2003) 5 SCC 413 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

11.4. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸਟੈਂਡ

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੁਕਮ "ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ" ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 17.07.2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਤੀ 15.07.2011 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ/ਆਰਡਰ/ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 15.07.2011 ਦਾ ਪੱਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

11.5 ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 20D(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਬਾਅਦ" ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਰਸਮੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20D(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989, ਇੱਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

11.6 ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ

ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20E ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

11.7 ਸੈਕਸ਼ਨ 20D(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਐਕਵਾਇਰ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਵੈਧ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

12. ਜਿਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 20D ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਨਤੀਜੇ ਵਾਲੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 131 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਬਚੀ 125 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਤੇ ਸਟ੍ਰੀਚ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੁਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ ਹਨ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਦਰ ਦੇ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਗੇ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ.

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 20A ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੂਰਤ, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਸਮਰਪਿਤ ਮਾਲ ਕਾਰੀਡੋਰ।

ਇਹਨਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਕ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਹਨ।

ਵਿਚ ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. & Ors, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਬੋਂਦੂ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ, ਉਹ ਹੱਲ ਨਿਕਲਿਆ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਏ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਅਬਾਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉੱਚ ਦਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੱਲ, ਭਾਵ, ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ 10% ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਨੋਇਡਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਨੋਇਡਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5% ਅਤੇ 6% ਦੀ ਹੱਦ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20G ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20G(2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਹੋਈ 125 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਇਹ ਸਮੁੱਚੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate